



Eierskapspolitikk for Lillehammer kommune

Del 1 – Generell del



Vedtatt i Kommunestyret 25.11.2010

Eierskapspolitikk for Lillehammer kommune

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
2. Motiver for selskapsdannelse	2
3. Selskapsformer	4
3.1 Stiftelser	4
3.2 Aksjeselskap (AS)	5
3.3 Interkommunalt selskap (IKS)	6
3.4 Interkommunalt samarbeid.....	6
3.5 Kommunale foretak (KF)	7
3.6 Andre selskapsformer	8
4. Eierstyring	9
5. Rolleforståelse	11
6. Kontrollorgan.	13
7. Oversikt over kommunens aksjer og eierposisjon (kommunevis)	13
8. Revisjon.....	14

Versjon 24-01-2011

1. Innledning

Kommunesektorens rolle som eier har blitt satt på dagsorden de siste årene. Hvilke selskaper eier kommunen, hvorfor er kommunen eier og hva vil egentlig kommunen med sitt eierskap? Dette er spørsmål som mange nå stiller seg, og eierskapsmeldingen vil bidra til å skape en bevissthet rundt disse spørsmålene.

Det settes også fokus på de ulike rollene folkevalgte har i tilknytning til utøvelse av eierskap, og på hvilke arenaer politikken kan utøves i tilknytning til kommunens mål for eierskap i selskapene.

Eierskap er i høyeste grad politikk, og det er derfor viktig at kommunestyret har høy grad av bevissthet på dette området.

Hovedtyngden av selskapene utfører oppgaver og gir tjenester innbyggerne er avhengige av. Dette stiller store krav til samfunnsansvar hos selskapene og eierne. Bevissthet om riktig eierskap og styring av og i selskapene vil i seg selv kunne være et viktig bidrag til kommunens omdømme.

Viktige krav til eierrollen:

Det skal utøves et

- *synlig og tydelig*
- *ryddig og profesjonelt*
- *samordnet og forutsigbart*

eierskap

2. Motiver for selskapsdannelse

En viktig samfunnsutviklerrolle for en kommune er å legge til rette for økonomisk utvikling. I situasjoner må kommunen vurdere hvordan en slik rolle kan/skal fylles, herunder også vurdere eierskap i virksomheter/selskaper.

Generelt bør en kommune ikke gå inn som eier i selskaper der det ikke er særlige grunner i forhold til fellesskapets interesser.

Mht å fristille deler av kommunal virksomhet gjennom opprettelse av selvstendige selskaper, er et grunnleggende dilemma hvordan man skal kunne balansere frihet og styring.

Sett fra et demokratisk ståsted vil dette være et spørsmål om hvor langt man kan gå i retning av å gi selskapene en fristilt rolle, slik at de kan drive på en forretningsmessig effektiv måte uten at man mister muligheten for overordnet politisk styring og kontroll. Hvordan selskapenes formål er formulert og de krav man stiller i forhold til det som produseres, vil kunne si noe om graden av reell fristilling.

Kommunene står selv fritt til å velge selskapsorganisering og selskapsform, men før det gjøres en beslutning om dette bør det foretas en rekke avveininger. Dette for å sikre at den aktuelle selskapsformen står i forhold til de oppgaver og funksjoner selskapet skal utføre og hvilke rammebetingelser selskapet trenger.

Følgende hovedmotiver kan være aktuelle:

Finansielt motivert eierskap:

Selskapsdannelser hvor motivet og hovedbegrunnelsen for eierskapet er at det finnes store muligheter for økonomisk utbytte og liten grad av økonomisk risiko for kommunen.

Politisk motiverte eierskap:

Selskapsdannelser der motivet for eierskapet er strategiske valg for å posisjonere kommunen/regionen. Økonomi og hensynet til tjenesteyting er i mindre grad lagt vekt på i denne type eierskap.

Effektivisering av tjenesteproduksjon:

Selskapsdannelser som er begrunnet i at fellesløsninger bidrar til en mer effektiv tjenesteproduksjon enn ved å yte tjenesten selv.

Samfunnsøkonomisk motivert eierskap:

Selskapsdannelser som er begrunnet i at kommunen gjennom selskapet vil oppnå mer samfunnsøkonomisk gunstige resultater og/eller gjennomføring av oppgaver. Selskaper som kan ivareta samfunnsutviklerrollen.

Regionalpolitisk posisjonering:

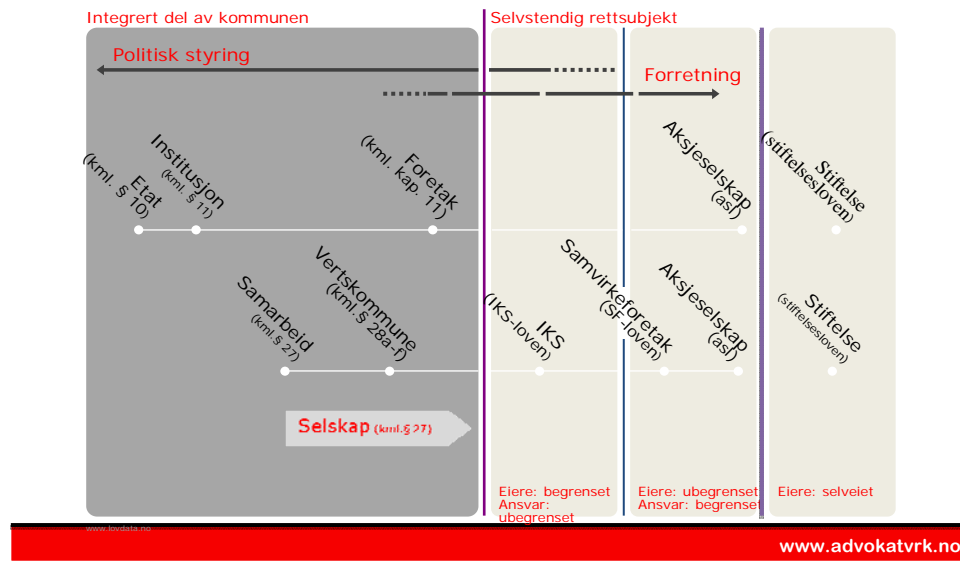
Selskapsdannelser som er begrunnet i at det styrker regionens muligheter og posisjon til å gjennomføre oppgaver i forhold til andre regioner og nasjonalt. Her kan også posisjonering for å utløse statlige midler være en del av begrunnelsen.

Man bør ikke gå inn i eierskap i selskaper som driver økonomisk virksomhet i et konkurranseutsatt marked. Der formålet med eierskapet har blitt vesentlig forandret skal fortsatt eierskap vurderes, ref. pkt 4.

3. Selskapsformer

I dette kapittelet gis en kort omtale av ulike organisasjonsformer og en vurdering av når det er mest hensiktsmessig å benytte de enkelte selskapsformene. Nedenfor er inntatt en tabell som visualiserer forskjellene mellom de ulike selskapsformene.

Kommunal/interkommunal organisering



Kilde: advokat Vibeke Resch-Knudsen.

3.1 Stiftelser

En stiftelse er en formuesverdi som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon er stilt selvstendig til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art. En rettsdannelse som oppfyller disse vilkårene, er en stiftelse uavhengig av om den er betegnet som legat, institusjon, fond eller annet. Selv om det ikke er nevnt i lovteksten, er det ytterligere et vilkår at stiftelsen må ha en viss varighet.

En stiftelse har ingen eiere og er et selveiende rettssubjekt. Av selvstendighetskravet følger også at oppretter ikke lenger har rådighet over formuesverdien som er overført til stiftelsen. Det kan ikke foretas utdelinger til oppretteren, til oppretterens nærstående, eller til selskap der noen av disse hver for seg eller til sammen har bestemmende innflytelse. Hvis det foreligger særlige grunner, kan Stiftelsestilsynet gjøre unntak fra dette utdelingsforbudet. Det er viktig å bemerke at det kun er Stiftelsestilsynet som har myndighet til å omdanne en stiftelse.

Dette innebærer at organisering av virksomhet i en stiftelse skal ikke nyttes når:

- Kommunen har styringsinteresser av innholdsmessig karakter i virksomheten eller er innstilt på å ta et langsiktig økonomisk ansvar for virksomheten.
- Oppgavene har karakter av myndighetsutøving, virkemiddeldisponering eller tjenesteyting der kommunen har ansvaret for tjenesteytingens omfang og kvalitet.

Det bør foretas en særskilt vurdering av alle kommunens stiftelser for å vurdere om det er en hensiktsmessig organisering eller ei.

En stiftelse vil kunne være egnet når:

- *Man ønsker å skille ut bestemte oppgaver og gi full selvstendighet.*
- *Man har fått stilt til rådighet en formuesverdi til et bestemt formål*

Eksempler på stiftelser:

Kommunale boligstiftelser

Minnefond

3.2 Aksjeselskap (AS)

Det som først og fremst kjennetegner et aksjeselskap fra andre måter å organisere virksomhet på, er aksjeeierens begrensede ansvar for selskapsgjelden. Dette innebærer at aksjeeierens ansvar er begrenset til det aksjeinnskuddet som er innbetalt ved tegning av aksjer i selskapet.

Selskapets kreditorer kan bare søke dekning i selskapets eiendeler og formue for øvrig. Forhold som gjelder aksjeeierne seg imellom, reguleres med egen aksjonæravtale. Selv om selskapet går konkurs, kan kreditorene ikke kreve at aksjeeierne dekker selskapets gjeld. Det kan heller ikke kreves at aksjeeierne gjør innskudd i selskapet utover det aksjeinnskuddet den enkelte aksjeeier skal betale.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen av selskapet, og eierne har myndighet gjennom generalforsamlingen. Eierne kan gjennom vedtekter, instruksjoner og andre vedtak fattet i generalforsamlingen fastsette rammer og gi nærmere regler for styrets ledelse av selskapet.

Kommunen som aksjeeier ikke kan gi pålegg til selskapets styre uten at dette skjer i form av en beslutning fra generalforsamlingen. Nivået på eierandelen må derfor tilpasses kommunens mål med eierskapet.

Organisering av virksomhet i aksjeselskap er egnet når:

- *Det er ønskelig å redusere risiko for kommunen.*
- *Det er behov for å fristille virksomheten fra kommunens organisasjon for å bedre virksomhetens rammebetingelser.*

Eksempler på aksjeselskap:

Ikomm AS

Gudbrandsdal Energi AS

LGE Holding AS

3.3 Interkommunalt selskap (IKS)

Innen spesielle fagfelt kan det være mest hensiktsmessig for nabokommuner å samarbeide gjennom å danne et interkommunalt selskap. Flere kommuner eier da selskapet sammen.

Interkommunale selskap er rettslig og økonomisk skilt fra deltakerkommunene. Hver av deltakerne har et ubegrenset ansvar for en andel av selskapets samlede forpliktelser. Dette skiller interkommunale selskaper fra aksjeselskap, hvor deltakeransvaret er begrenset. Deltakerkommunene får imidlertid større innflytelse over forvaltningen av det interkommunale selskapet.

Selskapets øverste myndighet er representantskapet som består av minst ett medlem fra hver kommune. Representantskapet kan omgjøre styrets vedtak.

Interkommunalt selskap (IKS) er aktuelt når:

- *Hovedformålet er å ha et tjenestetilbud inn mot de kommunale organisasjonene*
- *Det er ønskelig med stor grad av fristilling*
- *Det utføres lovpålagte oppgaver der det kan være strategisk å løse oppgavene felles.*
- *Det kun er aktuelt med offentlig eierskap*

Eksempler på IKS:

Innlandet revisjon IKS

GLØR IKS

3.4 Interkommunalt samarbeid

Flere kommuner kan inngå avtale om å løse oppgaver i fellesskap uten at det dannes et interkommunalt selskap. Dette kan løses på to måter:

a) Vertskommunesamarbeid

Innebærer at en kommune kan avtale med en annen kommune at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunene i enkeltsaker eller typer saker som ikke er av prinsipiell betydning. Det skal utarbeides samarbeidsavtaler ved slike samarbeider.

b) Samarbeid etter Kommunelovens § 27.

Har regler for samarbeidsavtaler mellom kommuner og/eller fylkeskommuner når samarbeidet er organisert med eget styre. Kommunelovens § 27 gjelder bare for samarbeid som ikke er organisert som egne rettssubjekt.

Styret har begrenset avgjørelsesmyndighet og myndighet til å ta avgjørelser bare i saker som angår virksomhetens drift og organisering. Det skal derfor utarbeides vedtekter/samarbeidsavtaler for slike interkommunale samarbeider.

Interkommunalt samarbeid er aktuelt når:

- *hovedformålet er å ha et tjenestetilbud rettet inn mot de kommunale organisasjonene*
- *det er ønskelig med stor grad av administrativ styring og mindre grad av fristilling.*

Eksempler på interkommunalt samarbeid:

Felles landbrukskontor for Lillehammer-regionen

Fellesenhet økonomi

Fellesenhet skatt/innfordring

Kontrollutvalgssekretariatet for Innlandet

3.5 Kommunale foretak (KF)

Kommunale foretak er en del av kommunen og hjemlet i kapitel 11 i Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven). De kommunale foretakene har ikke selvstendig partsstatus i forhold til domstoler og offentlige myndigheter. Alle lover som er gjeldende for kommunal virksomhet, som Kommuneloven, Forvaltningsloven og Offentlighetsloven, gjelder for de kommunale foretakene.

Hovedformålet bak organisasjonsformen kommunalt foretak er å gi deler av kommunal virksomhet større grad av fristilling fra de politiske beslutningsprosesser enn andre organisasjonsformer etter Kommuneloven. Til forskjell fra kommunalt eide aksjeselskaper, som er rettslig og økonomisk atskilt fra kommunen, er kommunalt foretak en del av kommunen.

Kommunalt foretak er ment å balansere kommunal styring og kontroll på den ene side og frihet for foretaksledelse på den andre siden. Rådmannen har ingen instruksjons- og omgjøringsmyndighet overfor styret og daglig leder. Rådmannen har rett til å legge en sak som er eller har vært til behandling i foretaket, fram for Kommunestyret med sin innstilling. Rådmannen kan beslutte at vedtak som er truffet av foretaket skal utsettes til etter at Kommunestyret har behandlet saken, slik at Kommunestyret kan få reell mulighet til å overprøve foretakets vedtak.

Kommunale foretak er aktuelt for:

- *virksomheter som ikke har stort omfang av offentlig myndighetsutøvelse og hvor kommunen vil ha fullt ansvar.*

Denne selskapsformen er utfordrende styringsmessig i og med at det samtidig skal fristilles og være kommunens fulle ansvar. Dersom det er ønskelig med større grad av fristilling av virksomhet er aksjeselskap eller IKS å foretrekke.

3.6 Andre selskapsformer

Ansvarlige selskaper (ANS og DA):

ANS: I et ansvarlig selskap har alle deltakerne et personlig ansvar for hele gjelden (solidaransvar). Det én deltaker ikke kan betale, kan kreves helt og fullt fra hvem som helst av de andre.

DA: Den andre varianten er et selskap med delt ansvar hvor deltakerne samlet har et personlig ansvar for hele selskapsgjelden, men der hver deltaker bare kan belastes opptil sin eierandel.

Samvirkeforetak (SA)

Denne organisasjonsformen passer når to eller flere vil etablere et foretak med begrenset personlig ansvar og risiko for å ivareta sine økonomiske, forbruksmessige eller yrkesmessige interesser. Samvirkeoven pr 01.01.2008 omfatter/inkluderer tidligere definerte samvirkeselskap og andelslag (BA).

Tidligere samvirkeselskap/andelslag (BA)

Denne selskapsformen passer når to eller flere vil etablere et selskap med begrenset personlig ansvar og risiko for å ivareta sine forbruksmessige eller yrkesmessige interesser eller å skaffe seg arbeidsplasser. Det er en forutsetning at investeringene ikke blir større enn at deltakerne selv makter å stille nødvendig egenkapital. Blir håndtert som samvirkeforetak (SA) i Brønnøysundregistrene. Eksempler på dette kan være grendehus og veiselskap.

Boligbyggelag

Et boligbyggelag er etter norsk rett et samvirkeforetak som har til formål å skaffe medlemmene (andelseierne) bolig – som regel gjennom et borettslag – og å forvalte slike boliger, jf. lov om bustadbyggjelag § 1-1.

Gjensidige selskap

Gjensidig selskap en offentlig selskaps-/organisasjonsform som ofte nyttes ved organisering av forsikringsselskap. Ved Brønnøysundregistrene er den offisielle forkortelsen for slike virksomheter gjensidig forsikringsselskap (GFS). Begrepet assuranseforening nyttes også om slike selskap.

Selskapsformen innebærer at forsikringstagerne danner og eier selskapet, dets eventuelle aktiva og også deler den risikoen selskapet har påtatt seg. Dette innebærer altså at kunde- og eiergruppen er sammenfallende. KLP – Kommunal Landspensjonskasse er eksempel på et slikt selskap.

4. Eierstyring og eierskapspolitikk

Når kommunestyret har besluttet å bli eier i et selskap, er det viktig å ha prinsipper/retningslinjer i forhold til hvordan eierskapet skal utøves. *Dette er politiske avklaringer som kommunestyret skal ta stilling til* og sikre at kommunens eierinteresser ivaretas på best mulig måte i tråd med de politiske føringene. Det vil også klargjøre roller og forbedre beslutningsprosessene.

Prinsippene skal gjøres gjeldende uavhengig av selskapsform og hvilken målsetting kommunen har med selskapet eller samarbeidet, og skal følgelig legges til grunn for alle eierskap hvor kommunen har vesentlige eierinteresser.

Viktige prinsipper er:

Kommunen som eier skal fremme sine interesser gjennom generalforsamling og representantskap.

- Ordfører er kommunens representant i generalforsamling/representantskap. Varaordfører er vararepresentant.
- Innkalling til generalforsamling framlegges kommunestyret som referatsak.
-

Det er vesentlig for en aktiv eierstyring at det utarbeides en tydelig eierstrategi for hvert enkelt selskap, som tydeliggjør eiers styringssignaler til selskapets styre. I tillegg er det viktig at det for hvert selskap utarbeides rutiner for informasjon og kommunikasjon mellom eier og selskap slik at eier får tilgang til nødvendig informasjon.

Det skal defineres rapporteringskrav for det enkelte selskap som kommunen er eier i.

Ved å gjøre dette kan kommunestyret motta den informasjon som det anser nødvendig for å kunne utøve eierskapet. Dette kan for eksempel være selskapets årsberetning.

Eiers målsetninger overfor styret klargjøres i eierstrategien for det enkelte selskap, og styret er ansvarlig overfor eierne for oppnådde resultat. Eierens styringskontroll med selskapene vil hovedsakelig skje ved gjennomgangen av årsoppgjør og rapportering av måloppnåelse. Det er viktig at målsettingene er tydelige og operasjonaliserbare slik at grad av måloppnåelse kan etterprøves av eierne.

Det skal vurderes om det er behov for aksjonæravtaler.

For å tydeliggjøre hva eierne vil med sitt eierskap og for å sikre enighet og langsiktighet i de overordnede mål og strategier for selskapet kan det være behov for mer enn møter i generalforsamling og representantskap. En metode er å inngå aksjonæravtaler mellom alle eller vesentlige deler av aksjonærene der en fastlegger en del prinsipper for selskapet. Dette vil gi retning og forutsigbarhet for styre og daglig ledelse om mål og retning for selskapet samt ordnede forhold mellom eierne.

Det skal fastsettes retningslinjer for det enkelte selskaps kontakt med eier utenfor generalforsamling/representantskap.

Det kan arrangeres eiermøter hvor administrasjon og styre inviterer eierne til et møte for å diskutere hvordan enkelte problemstillinger bør håndteres. Slike eiermøter skal kun arrangeres når det er behov for å diskutere spørsmål av strategisk art og hvor styret føler det trenger veiledning fra eieren og/eller at det er forhold knyttet til styre- og/eller generalforsamlingsvedtak som bør diskuteres med eierne.

Eiermøter bør fortrinnsvis avholdes 1. kvartal og i god tid før generalforsamling.

Det skal være størst mulig åpenhet knyttet til kommunens eierskap.

Kommunen må forholde seg til forvaltningsloven og offentlighetsloven. Kommunens innbyggere og andre forventer stor grad av åpenhet i tilknytning til de kommunale eierskap. Dersom en stadig større del av kommunens tjenesteproduksjon overlates til selskaper eller interkommunale samarbeid, vil det utfordre kommunen i forhold til åpenhet.

Bevissthet rundt styresammensetning.

Styrets sammensetting må ses i forhold til selskapets formål og ulike selskaper krever ulike tilnærminger til styrets sammensetting. Det er viktig at styret velges med fokus på selskapets behov.

*I henhold til IKS-loven og aksjeloven er det krav om 40 % **kjønnsrepresentasjon** i styrene. Lillehammer kommune har som mål 50 % av hvert kjønn.*

*Det ble i 2009 gjort endringer i kommuneloven og forvaltningsloven som skjerpet **habilitetsreglene**. Det har som konsekvens at administrasjonssjef og sentrale ledere i administrasjonen ikke kan velges som styremedlemmer i selskap kommunen har vedtatt å ha eierpost i, og at styremedlemmer (nå også i heleide kommunale aksjeselskap) vil være inhabile i saksforhold mellom selskap og kommune.*

Kommunestyret skal ivareta eierrollen gjennom generalforsamling/representantskap, men det skal vurderes å velge styremedlemmer utenfor kommunestyrets rekke for å unngå situasjoner der styremedlemmene blir vurdert inhabile etter reglene i forvaltningsloven.

Avkastningskrav og utbyttepolitikk.

Krav til avkastning og utbyttepolitikk er viktige styringsredskaper i den samlede eieroppfølgingen av selskap hvor kommunen har eierinteresser hvor formålet er forretningsmessig.

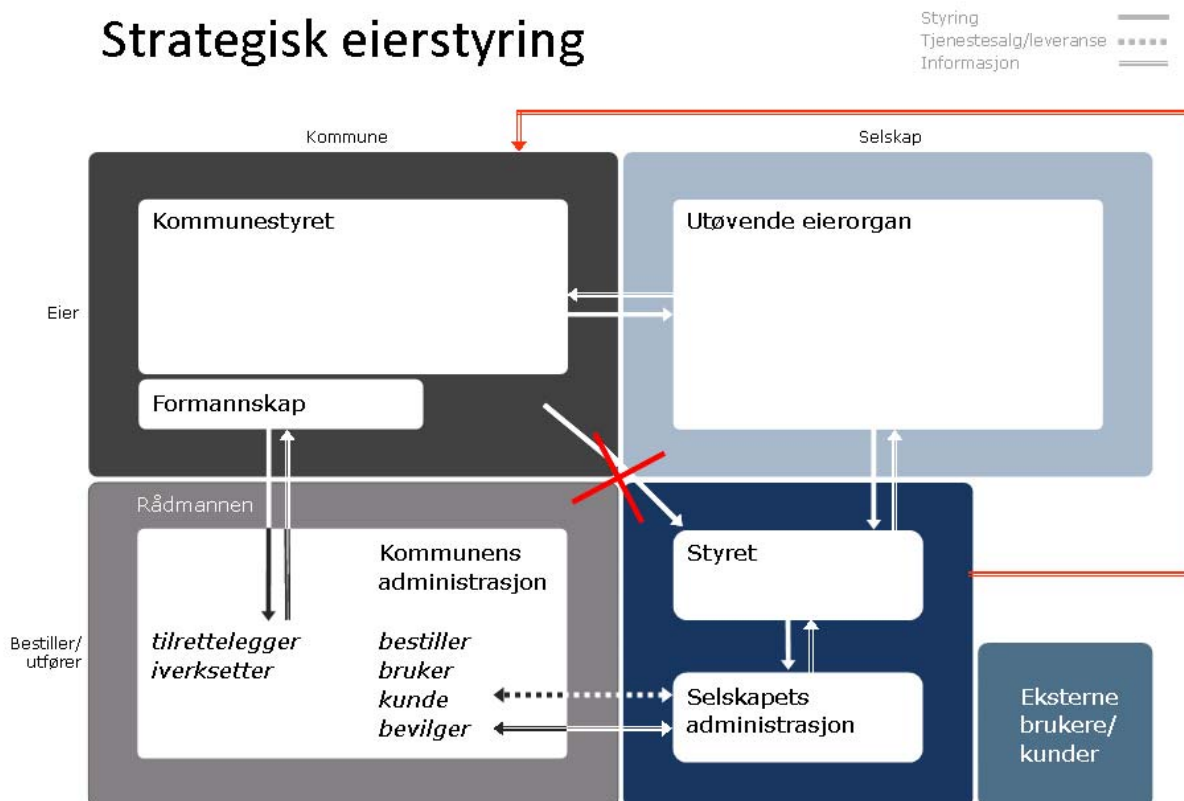
Utbyttepolitikk defineres som langsiktige retningslinjer for hvordan selskapets avkastning skal disponeres. I de selskap hvor virksomheten er forretningsmessig skal utbyttepolitikken støtte opp under det overordnede målet om størst mulig verdiskapning. Det er viktig for kommunen som eier, og selskapets styre å kunne legge til grunn en langsiktig, forpliktende og stabil utbyttepolitikk. Det bør kun gjøres endringer i utbyttepolitikken dersom det skjer vesentlige endringer i de forutsetninger som er lagt til grunn.

Samfunnsansvarlig forretningsdrift.

Kommunen som eier skal arbeide for at selskapet utøver en samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling. Dette innebærer blant annet at selskapet skal utarbeide etiske retningslinjer og følge disse.

5. Rolleforståelse

Figuren nedenfor viser styrings- og kommunikasjonslinjene mellom selskap og kommunen når det gjelder rollen som eier og rollen som kunde/bevilger. Den viser også rollefordelingen internt i selskapet og i kommunen. *For å få ryddige prosesser er det viktig at alle aktørene er bevisste i forhold til de ulike rollene.*



Kilde: advokat Vibeke Resch-Knudsen.

Kommuneadministrasjonens rolle.

Kommunens administrasjon kan komme i kontakt med selskaper kommunen har eierskap i som

- *Kunde/bestiller*.. Dersom kommunen har behov for å ta opp forhold knyttet til den varen/tjenesten kommunen har kjøpt, tar kommunens administrasjon kontakt med selskapets administrasjon for å finne en løsning på det konkrete forholdet.
- *Saksbehandler* i tilknytning til søknader og lignende (f. eks Plan- og bygningsloven, skjenkeløyve, tilskuddsordninger, etc).

I tillegg bistår rådmannen kommunestyret i arbeidet med å utvikle eierstrategier, følge opp og gjennomføre politiske vedtak, samt tilrettelegge opplæringstiltak knyttet til eierskap.

Kommunestyrets eierrolle.

I frittstående selskaper skal kommunen begrense seg til overordnet styring. Det vil si at kommunens representant i generalforsamling/representantskap er kommunens talerør inn i selskapet i forhold til hva som skal være målsettingen med selskapets drift. Det viktig at eier ikke driver detaljstyring. Det vil kunne fragmentere styrets ansvar.

Selskaper som har virksomhet hvor det reises viktige politiske spørsmål må forvente at eier vil ha dialog med selskapets ledelse for å unngå motstridende oppfølging og mangelfull gjennomføring av politiske vedtak.

Dersom kommunen bes komme med forslag til styremedlemmer til selskapets valgkomite, skal kommunen ha rutiner for hvordan dette skal håndteres. Det kan for eksempel tillegges en kommunal valgkomite å gi uttalelse/anbefaling i denne typen saker.

Generalforsamlingens/representantskapets rolle.

For aksjeselskaper/interkommunale selskaper er det gjennom *generalforsamlingen/representantskapet* at kommunen formelt sett skal utøve eiermessig styring. Utenfor generalforsamlingen/representantskapet har kommunen som eier ingen formell makt i selskapet. Det er for eksempel generalforsamlingen som velger styret i selskapet. Herredømmet over styresammensettingen er et viktig grunnlag for eiermessig styring og kontroll av selskapet.

Andre virkemidler som kommunen i kraft av å være eier kan benytte er først og fremst knyttet til utformingen av vedtektene til selskapet, instruksjer samt andre styringsdokumenter som fastsetter rammer og nærmere regler for styret og daglig leders drift av selskapet. I denne sammenheng kan kommunen i kraft av å være eier også legge føringer i forbindelse med utarbeidelse av selskapets strategi, hva som skal være prioriterte mål og hva som skal være indikatorer for suksess. Dette er forhold som berører hvordan kommunale eierinteresser kan overføres og håndheves i fristilte selskap som er regulert av aksjeloven.

Styrets rolle.

Styrets ansvar i et AS og i et IKS er i prinsippet det samme. *Et styreverv i slike selskaper er personlig, og det medfører at det enkelte styremedlem personlig svarer for et mulig erstatningskrav.* Det er mulig for et selskap å tegne en forsikring for et samlet styre, men dette må det enkelte styre selv ta stilling til.

I en stiftelse hefter et styremedlem for hele sin personlige formue for ansvar knyttet til stiftelsen. Stiftelsen kan kreve at styremedlem, person med verv i organ som nevnt i § 36, erstatter tap som de forsettlig eller uaktsomt har voldt stiftelsen under utførelsen av sine oppgaver.

Det bør i enkelte tilfeller vurderes om kommunen skal ha observatørstatus i styret med tale – og forslagsrett i stedet for formelt oppnevnt styrerepresentant.

Forhold til media

- Når Lillehammer kommune skal uttale seg til media etc. knyttet til sitt eierskap i en/flere virksomhet(er) skal dette skje ved ordfører. Dersom ordfører sitter som medlem av styret i det selskap det selskapet det ønskes uttalelse om, skal ordfører bemyndige en annen (eks. varaordfører) til å uttale seg.

- Øvrige valgte politiske representanter i Lillehammer kommune skal IKKE uttale seg til media i egenskap som repr. for det kommunale eierskap uten særskilt bemyndigelse fra ordfører.
- Valgte politiske representanter i Lillehammer kommune, som samtidig er valgte styremedlemmer i selskaper Lillehammer kommune har eierskap i, skal IKKE uttale seg som repr. for det kommunale eierskapet. Styrerepresentasjonen er personlig (i AS og IKS), og medlemmer i slike selskapsstyrer skal forholde seg lojale til styrets/generalforsamlingens vedtak/disposisjoner.
- Uttalelser i media knyttet til et selskaps virksomhet/drift skal som hovedregel skje i regi av styreleder, evt. daglig leder. Evt. andre uttalelser skal være avklart med disse.
- Ved kommunestyremedlemmers uttalelser til media (og i det øvrige offentlig rom) knyttet til selskaper Lillehammer kommune har eierinteresser i, og som ikke er avklart med ordfører og/eller styreleder/dag leder i det enkelte selskap, må det presiseres at uttalelsene skjer som *representant for det respektive politiske parti eller som privatperson og IKKE som repr. for det kommunale eierskapet eller som styrerepresentant for det aktuelle selskapet.*

6. Kontrollorgan.

Kontrollutvalget har etter Kommunelovens § 80 et selvstendig ansvar når det gjelder selskapskontroll i tilknytning til eierne og ledelsen av selskap der kommunen har eierinteresser. Ansvarer gjelder de selskaper kommunen eier alene eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner.

Forskrift om kontrollutvalg § 14 hjemler at utvalget plikter å påse at det gjennomføres kontroll med forvaltning av kommunens eierinteresser og om eierinteressene utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

7. Oversikt over kommunens aksjer og eierposisjon (kommunevis)

Omtalen av selskaper/samarbeider skal følge denne malen i forbindelse med administrasjonens rapportering til kommunestyret ved framlegging eierskapsmelding:

Selskap	Navn på selskapet, foretaket, stiftelsen eller samarbeidet
Organisasjonsform	AS, IKS, KF, stiftelse, vertskommunesamarbeid eller § 27 – samarbeid
Omsetning/driftsbudsjett	Omsetning eller driftsbudsjett i kroner
Eierandel	Eierandel eller andel av stiftelseskapitalen
Andre eiere	Eierandeler øvrige eiere, evt. andel av stiftelseskapitalen
Formål	Formålsparagraf
Organisasjon	Hensikten med eierskapet, organisering, ansatte
Virksomhet	Virksomhet/aktivitet i dag, finansiering(tilskudd+)
Styrerepresentasjon	Representasjon i styret

Sentrale spørsmål ved vurderingen av de ulike selskapene:

- Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?
- Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?
- Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?
- Skal selskapets organisasjonsform endres?
- Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?
- Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?
- Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?

8. Revisjon

Eierskapsstrategien/-politikken og eierskapsmeldingen revideres en gang i løpet av kommunestyreperioden.

Eierskap i AS og IKS	Balanseført verdi	Antall aksjer	Eierandel
Selskaper med offentlig eiermajoritet			
Lillehammer Olympiapark AS	1 050 000	1 050	100 %
Lillehammer kommunale eiendomsselskap AS	3 000 000	-	100 %
Ikomm AS	1 990 190	19 348	69 %
Renovasjonsselskapet GLØR IKS		-	69 %
Lillehammer og Gausdal Energiverk Holding AS	574 596 077	1 698 381	77 %
Lipro AS (Lillehammer Produkter AS)	2 677 000	-	59 %
Lillehammer kunnskapspark AS	1 350 000	1 350	26 %
Østnorsk Filmsenter AS	25 000	-	20 %
Innlandet revisjon IKS	285 400		14 %
Kompetanse-, universitets- og forskningsfondet i innlandet AS	17 000 000	1 700	10 %
Filmtre AS	133 532	133	5 %
Tekstilvask Innlandet AS (balanseført verdi ref. til tidl. Oppland Vaskeri AS)	50 000	1818	< 1 %
Norsk Film AS	1	?	?
Selskaper med privat eiermajoritet			
Sentrum Parkering-Lillehammer AS	200 000	200	50 %
Lillehammer Turist AS	45 000	4 500	30 %
Lillehammer Skifestival AS	22 500	225	29 %
Fabrikken AS	250 000	250	17%
Øya Parkering AS	1	-	11 %
Hafjell Alpinsenter AS	6 114 698	-	5 %
Lillehammer Sentrum Drift AS	1	30	1 %
Litra AS	1	1400	< 1 %
Litra Eiendom Lillehammer AS	1	1400	< 1 %
Scandinavian Airlines System Denmark – Norway – Sweden AS	19 264	224	< 1 %
Opplandske Dampskibsselskap AS	1	-	ukjent

Selskap	Lillehammer Olympiapark AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	46 mill. NOK
Eierandel	100%. Total aksjekapital 1,05 mill. NOK
Andre eiere	
Formål/vedtekter	Drifte og eie OL-anlegg i Lillehammer
Organisasjon	49
Virksomhet	Lillehammer Olympiapark AS eier og driver OL-anleggene på Lillehammer. Olympiaparken står for etterbruk og utvikling av fem anlegg i kommunen: <ul style="list-style-type: none"> • Håkons Hall • Lysgårdsbakkene Hoppanlegg • Birkebeineren Skistadion • Lillehammer Olympiske Bob- og Akebane • Kanthaugen Freestyleanlegg
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår styrerepresentantene i selskapet.

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Eie, drive, vedlikeholde og utvikle anlegg i Lillehammer bygget for de olympiske vinterleker 1994.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja, med den finansieringsstruktur som har vært fra 1994 til 2011.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja. Samtidig har selskapet utviklet tjenesteområder innenfor eventmarkedet som kan oppfattes å være i konkurranse med private aktører.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Selskapets organisering vurderes i forbindelse med nytt finansieringsgrunnlag forventet fra 2014, jfr. Kommunedelplan for Olympiaparken, herunder Lillehammer Olympiapark AS.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Lillehammer kommune bør søke å unngå å ha eierskap i tjenesteområder hvor det er lokale/regionale private aktører, og hvor det kan skapes mistanke om ”kryssfinansiering” med offentlige midler. Dette bør vurderes i forbindelse med fremtidig organisering/eierskap/drift av de aktuelle idettsanleggene.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Dette bør vurderes i forbindelse med framtidig organisering av idrettsanleggene når man ser konturene av ny finansieringsstruktur av OL-anleggene, jfr. Kommunedelplanen for Olympiaparken.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Når det vises ryddighet mht bruk av offentlige midler (etterbruksfond etc) og synliggjør at man ikke subsidierer konkurranseutsatte tjenester med slike midler, bidrar ikke kommunalt eierskap til uheldig konkurransevridning.

Selskap	Lillehammer kommunale eiendomsselskap
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	7,1 mill NOK
Eierandel	Lillehammer kommune (100 %). Aksjekapital 3 mill. NOK.
Andre eiere	
Formål/vedtekter	Kjøpe og selge eiendom, oppføring av bygg, eiendomsutvikling og inn- og utleie av lokaler. Virksomheten retter seg i hovedsak mot Lillehammer kommunes behov for bygningsmasse.
Organisasjon	1 ansatt (deltid)
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Styrerepresentanter forslås av Kommunestyret

- **Hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Eie og drifte kommunale bygg og boliger, samt opparbeidelse av tomteområder

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei, men det kan diskuteres om formålet, slik det er definert pt, også kan ivaretas innenfor den kommunale organisasjon.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Aksjeselskapsformen vil være enda mer tydelig fordelaktig om kommunen skal ta et større ansvar mht til å utvikle næringsarealer sammen med andre aktører. Det har også i enkelte tilfeller vært diskutert om kommunen/eiendomsselskapet kunne inngå som part i bygging av næringsbygg for produksjonsvirksomheter.

Kommunens engasjement mht utvikling av næringsarealer tas opp som diskusjonstema i ”Revisjon av Kommuneplan 2010-2024” og det vil være naturlig å diskutere framtidig selskaps- og organisasjonsform i tilknytning til dette.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Nei

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	IKOMM
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 63 mill. NOK
Eierandel	69%. Total aksjekapital 2,8 mill NOK
Andre eiere	Gausdal og Øyer kommuner
Formål/vedtekter	Selskapet skal med sin kompetanse på teknologiske løsninger bidra til konstruktive og fremtidsrettede IKT løsninger som underbygger virksomhetenes prosesser, strategier og målsetninger.
Organisasjon	45 ansatte
Virksomhet	IKOMM leverer produkter og tjenester innenfor forretningsområdene drift, løsninger og konsulenttjenester og aktiv IT.
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 1 styrerepresentant

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Samle IKT-tjenestene i de 3 eierkommunene og effektivisere og utvikle disse utenfor de kommunale organisasjoner.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei, ikke pt.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Eierkommunene har avtale om tjenestekjøp hos IKOMM til 2013/2014. Eierkommunene er forberedt på å redusere sin eierandel i selskapet på sikt, dog slik at de samlet har min. 33 % eierandel. Eierkommunene ønsker at IKOMM skal være et regional styrt IKT-selskap, med videreutvikling av kompetanse og arbeidsplasser i vår region.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. punktet ovenfor.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevidning ?**

Eierkommunene har avtale med IKOMM om kjøp av IKT-tjenester fram til 2013/2014. Etter den tid kan kommunenes IKT-tjenestebehov bli satt ut på anbud. Dette avhenger av IKOMMS omsetningsandel fra et kommersielt marked. Ref. pkt ovenfor vedr. evt. reduksjon av eierandel hvis den kommersielle andelen øker vesentlig.

Slik sett søker man å opptre ryddig i et konkurranseutsatt marked.

Selskap	Lillehammer og Gausdal Energiverk Holding AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	46,1 mill. NOK (2009)
Eierandel	1 698 381 aksjer (77,16 %). Total aksjekapital 220,1 mill. NOK
Andre eiere	Gausdal kommune (22, 84 %)
Formål/vedtekter	<p>Eie aksjer i Eidsiva Energi AS. Eidsivas eiere har, via aksjonæravtale, et forpliktende langsiktig eierskap fram til 2026, med et finansielt, industrielt og regionalt formål med sitt eierskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finansielt skal konsernet oppnå langsiktig og god avkastning, og gi et forutsigbart årlig utbytte til eierne. • Industrielt skal konsernet utvikle gode og samfunnsnyttige produkter og infrastruktur for kundene. • Regionalt skal konsernet være en pådriver for ny vekst og utvikling i Innlandet. <p>Eidsivas styre legger alltid disse formålene til grunn for sitt arbeid med fastsettelse av strategier, planer og handlinger for konsernet.</p> <p>Selskapet ble stiftet 01.01.96 og registrert 30. mai samme år med følgende aksjonærer og innskuddsbeløp:</p> <p>Lillehammer kommune - kr 77.000.000,- Gausdal kommune - kr 23.000.000</p> <p>Formål</p> <p>Produksjon, omsetning og distribusjon (transport) av elektrisk energi samt annen virksomhet i tilknytning til dette, herunder ved deltagelse i andre selskaper.</p> <p>Utvikling</p> <p>LGE var inntil 01.01.96 et interkommunalt selskap eiet av Lillehammer og Gausdal kommune. Endringer i den nye energiloven førte til at energibransjen ikke lenger ble skjermet. Det ble åpnet for konkurranse på den delen av virksomheten som er knyttet til kraftproduksjon, kjøp og salg av kraft. Dette innebar en økt økonomisk risiko og for å begrense eiernes ansvar ønsket styre i LGE å omgjøre selskapet til aksjeselskap.</p> <p>Garantiansvaret som Lillehammer og Gausdal kommune hadde i det interkommunale selskapet er overført til aksjeselskapet. Kommunene står direkte ansvarlige for gjeld på ca 88,5 millioner kroner.</p> <p>Kommunens intensjon</p> <p>Kommunens engasjement er historisk betinget, og ble gjort for å sikre strømløp i lokalsamfunnet. Intensjon med å endre selskapsform var å få redusert sin risiko som eier.</p> <p>Lillehammer kommune forutsetter å kunne ta ut renteutbytte av et ansvarlig lån (ref. kommunestyresak 97/00025). Kommunen og</p>

	selskapet inngikk 1997 (Formannskapssak 97/00041) avtale vedr. eieransvar og drift av gatelys i Lillehammer.
Organisasjon	0
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 2 styrerepr. + vararepr.

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Ref. formålsparagraf og pkt. vedr. intensjon.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Det foreslås ingen endring i eiersskapet. Aksjonæravtale forplikter eierne fram til 2026.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. ovenstående pkt.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?**

Nei

Selskap	Renovasjonsselskapet GLØR IKS
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 76 mill. NOK
Eierandel	69 %. Innskutt egenkapital (iflg. balanse) 38 mill NOK
Andre eiere	Øyer og Gausdal kommuner
Formål/vedtekter	Selskapet ble opprettet som et interkommunalt selskap i august 1983. Selskapsformen ble fra 1.1.2000 omgjort til et iks (interkommunalt selskap) etter den nye loven om interkommunale selskaper. Arbeidsdelingen er at våre eiere, kommunene, har forvaltningsansvaret av husholdningsavfall og GLØR skal stå for den praktiske gjennomføringen mot kunden, gjennom rådgivning, service, transport, behandling og salg av utsorterte fraksjoner.
Organisasjon	43
Virksomhet	Innhenting og behandling av husholdnings- og næringsavfall
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 3 styrerepresentanter

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**
Ref. formål.
- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**
Ja.
- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**
Ja.
- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**
Nei
- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**
Ingen forslag til endring.
- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**
Ingen forslag til endring.
- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?**
Nei. Selskapet har imidlertid et ansvar for å holde økonomi/regnskap vedr. husholdningsavfall adskilt fra næringsavfall. Vedr. sistnevnte opererer virksomheten i et konkurranseutsatt marked med flere lokale/regionale tilbydere.

Selskap	Lipro AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	25 mill. NOK (2009)
Eierandel	65,8 %. Total aksjekapital 5,4 mill. NOK
Andre eiere	Oppland fylkeskommune (26,6%), andre (7,6%)
Formål/vedtekter	Lipros forretningside er å være en arbeidsmarkedsbedrift som tilbyr tjenester og produkter av høy kvalitet med vekt på fleksible løsninger tilpasset deltakere og kunder.
Organisasjon	22 ansatte, om lag 120 personer på tiltak (2010)
Virksomhet	Produksjon av annet yttertøy, samt arbeidstrening for ordinært arbeidsmarked.
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 1 styrerepr.

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Intensjonen med å etablere/gå inn på eiersiden i Lillehammer Produkter AS var å etablere tilbud til arbeidsledige og yrkeshemmede for at de kunne få hjelp til å komme tilbake i ordinært arbeidsliv.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja, selskapet har gjennom årene vært en viktig verktøy og tilbud for å gi opplæring og arbeidserfaring for arbeidsledige og yrkeshemmede. I tillegg har den blitt en ledende nasjonal produksjonsbedrift innenfor vernebekledning.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei, det er nylig gjennomført en fusjonering av tidligere Lillehammer Produkter AS og ASVO.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Så lenge virksomheten skal være en arbeidsmarkedsbedrift innenfor det regelverk som gjelder for slike bør kommunens eierandel/eierskap opprettholdes.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ingen forslag til endringer pt

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?**

Produktmessig opptrer virksomheten i et åpent konkurransemarked nasjonalt/internasjonalt. Det er viktig at man opptrer ryddig i dette markedet ut fra at man i hovedsak er en offentlig eid virksomhet som hvert år mottar betydelige offentlige tilskudd.

Selskap	Lillehammer Kunnskapspark AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 8 mill NOK
Eierandel	26 %. Total aksjekapital 5 220 000 NOK
Andre eiere	SIVA SF, Oppland fylkeskommune, Gausdal og Øyer kommuner, DnBNOR ASA
Formål/vedtekter	Styrke næringsutvikling og innovasjon/nyskaping i regionen Lillehammer og Oppland
Organisasjon	6
Virksomhet	Prosjektledelse, innovasjonsprosesser, drift av inkubator(er)
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune oppnevner 1 observatør til styret

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**
Etablere kunnskapsmiljø knyttet til høgskole- og forskningsmiljøet på Storhove som ledd i den nasjonale oppbyggingen av kunnskaps- og forskningsparker knyttet til høgskoler og universitet.
- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**
Ja.
- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**
Ja.
- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**
Nei
- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**
Ingen forslag til endring så lenge selskapet drives etter de retningslinjer som gjelder pt
- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**
Ingen forslag til endring.
- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?**
Nei. Man skal imidlertid være oppmerksom på "gråsonen" mellom å være et konsulent-/prosjektselskap som arbeider i et konkurranseutsatt marked (herunder "kampen" om offentlige prosjektmidler) og et selskap som arbeider "skjermet" med samfunns- og politiske mål som førende for virksomheten. Endres denne balansen mot mer kommersielle virksomhetsområder bør også eierstrukturen vurderes.

Selskap	Østnorsk Filmsenter
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 900 000 NOK (2009)
Eierandel	20%. Total aksjekapital 125 000 NOK.
Andre eiere	Hedmark og Oppland fylkeskommuner, Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner
Formål/vedtekter	Østnorsk Filmsenter AS har som formål å bidra til en faglig og levedyktig utvikling av filmmiljøet i østlandsregionen, og arbeide for å styrke interessen for og kunnskap om filmen samt virksomhet som står i denne forbindelse. (Vedtektene § 1)
Organisasjon	1
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 1 styrerepresentant

- **Hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Støtte opp om den regionale satsingsområde på film-, fjernsyns- og mediaproduksjon. Spesiell fokus på tiltak og filmer for barn og ungdom

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Selskapet har i 2009/2010 gjennomført en omstillingsprosess hvor selskapets virksomhet/eierstruktur har blitt harmonisert med Filmtre AS. Det er pt ikke aktuelt å gjøre endringer i selskapets organisasjons- eller eierstruktur.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Det bør være et offentlig eierskap som sikrer den ikke-kommersielle delen av filmsatsingen i regionen. Så lenge dette er et definert satsingsområde i regionen bør Lillehammer kommunes eierandel opprettholdes.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ingen forslag til endring i 2011.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Innlandet revisjon IKS
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap
Omsetning/driftsbudsjett	12,5 mill. NOK (2009)
Eierandel	14,27 % av en innskudd egenkapital på ca. 2,1 mill. NOK
Andre eiere	Oppland fylkeskommune (19.0 %), Gjøvik kommune (15,67 %), Østre Toten kommune (8,34 %)
Formål/vedtekter	Innlandet revisjon IKS er opprettet av eierne for å levere revisjonstjenester som en egenregivirksomhet. Innlandet Revisjon IKS skal effektivt utføre den lovpålagte revisjonen til sine eiere i henhold til Lov om Kommuner og fylkeskommuner av 25.09.1992 med tilhørende forskrifter. Innlandet Revisjon IKS skal være total leverandør av revisjonstjenester overfor sine eiere og kunne ta oppdrag for andre med sterke kommunale og fylkeskommunale interesser. Selskapet har ikke næring som formål og skal drives til selvkost.
Organisasjon	20 ansatte (16.11.2009)
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	1 repr. i representantskapet

- **Hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**
Ha et felles, faglig revisjonsmiljø for kommuner, fylkeskommuner på Østlandet.
- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**
Ja
- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**
Ja
- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**
Nei
- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**
Tjeneste synes godt ivaretatt innenfor selskapet. Så lenge selskapet ikke skal konkurrere i et åpent, kommersielt marked er det ikke grunnlag for å vurdere eierskapet
- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**
Ingen endring
- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevidning ?**
Nei. Ikke så lenge selskapet ikke konkurrerer i et åpent, konkurranseutsatt marked.

Selskap	Kompetanse-, universitet, og forskningsfondet i innlandet (KUF-fondet)
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 12,5 mill. NOK
Eierandel	1700 aksjer (9,26 %) av en aksjekapital på 183,55 mill NOK
Andre eiere	Hedmark fylkeskommune (27,3 %), Oppland fylkeskommune (27,3 %), Hamar Energi Holding AS (10,9 %), Gjøvik Kommune (8,7 %)
Formål/vedtekter	KUF-fondet for Innlandet ble stiftet 21.12.05 for å sikre et langsiktig og forutsigbart finansielt grunnlaget for universitetssatsingen i Innlandet.
Organisasjon	1
Virksomhet	Arbeider med mål om at Universitetet i Innlandet skal være en realitet innen 1.1.2015.
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 1 styrerepr. m/vararepr.

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Hensikten var å sikre framdrift og et kollegialt offentlig fellesskap vedr. satsingen på et Innlandsuniversitet

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja, men arbeidet er komplekst med mange interesser ivaretas og samkjøres.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei, ikke pt 2011

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Lillehammer kommune bør fortsatt arbeide innenfor dette fellesskapet både for å være delaktig i selve utviklingsarbeidet, men også for å hevde Lillehammers interesser i dette.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Det foreslås ingen endring

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Filmtre
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	900 000 NOK
Eierandel	5,3 %. Total aksjekapital på 3,5 mill NOK
Andre eiere	Oppland fylkeskommune, Hedmark fylkeskommune, Lillehammer Kunnskapspark AS, Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner
Formål/vedtekter	Selskapet har som mål å bli det mest dynamiske produksjonsmiljøet innen film og TV i Norge. Dynamikken skal sikres gjennom fokus på den unge norske filmen, digitale produksjonsmåter, fagmiljøet i Mjøsområdet, samt gjennom sterke nordiske/internasjonale samarbeidsallianser. Film3 AS skal legge til rette for at det skal være lett for norske eller utenlandske produsenter å komme til regionen og gjennomføre produksjoner her.
Organisasjon	1
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 1 styrerepresentant.

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Filmtre er et viktig ressursmiljø i den regionale satsing på film-, fjernsyn- og medieproduksjon. Selskapet har slik vært et viktig satsingsobjekt for kommunen.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja, selskapet har bidratt til gjennomføring av mange filmprosjekter og også sørget for at slike har valgt regionen som produksjonsområde.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei, selskapet har nettopp vært igjennom en omstrukturering av eierskap.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Kommunen bør fortsatt opprettholde sin eierandel

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. punktene ovenfor

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Tekstilvask Innlandet
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 3,5 mill NOK.
Eierandel	Ca. 1%. Total aksjekapital 3 mill. NOK.
Andre eiere	Sykehuset Innlandet AS, kommuner i Oppland og Hedmark
Formål/vedtekter	Drive tekstilutleie, tekstilvask, renseri og annen tekstilservice for selskapets eiere, samt øvrige kunder i den grad selskapets kapasitet tillater dette.
Organisasjon	Ca. 50 ansatte
Virksomhet	Vasking av tekstiler, i hovedsak for sykehus og andre offentlige institusjoner i Hedmark og Oppland
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Tekstilvask Innlandet er et fusjonert selskap av tidligere Oppland vaskeri AS og Hedmark vaskeri AS. Eierandelen ble overført det nye selskapet med nye pålydende verdier.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja, fram til 2011.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Selskapet ble etablert i 2010 med eierne av tidligere selskapet (ref. ovenstående) som aksjonærer. Dette er således en driftsform som nettopp er etablert med hovedaksjonær Sykehuset Innlandet AS som hovedaksjonær og pådriver i fusjoneringsprosessen.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Selskapet vurderer i 2011 samlokalisering av tidligere virksomheter. Hvis selskapets policy endres til å gå sterkere ut i et kommersielt marked bør kommunen vurdere sitt eierskap. En slik vurdering bør også aktualiseres hvis selskapet velger å samlokalisere virksomheten utenfor Lillehammer.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. pkt. ovenfor. Hvis virksomheten samlokaliseres utenfor Lillehammer bør kommunen vurdere å avslutte sitte eierskap.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevidning ?**

Ikke direkte med den eierandelen kommunen har. Men i et kommersielt anbudsmarked (med bl. a en annen stor vaskerivirksomhet i Lillehammer) bør Lillehammer kommune vurdere sitt seierskap. Et moment i denne diskusjonen er at Lillehammer kommune ikke bruker Tekstilvask Innlandet AS for sine institusjonstekstiler.

Selskap	Norsk Film
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	5 000 NOK
Eierandel	?
Andre eiere	Diopter AS 100 % (2011) i et nytt selskap fra 2001
Formål/vedtekter	Produsere norsk film
Organisasjon	?
Virksomhet	Det opprinnelige selskapet Norsk fil AS ble nedlagt i 2001. Et nytt selskap gjenoppsto med samme navn samme år, men med en 100% eier, Diopter AS
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Hensikten var i sin tid (det opprinnelige selskap etablert av Norske kommunale kinoer i 1932) å støtte norsk filmproduksjon. Selskapet ble avviklet i 2001, hvor et nytt Norsk Film AS ble etablert med nye eiere.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja, i den tiden selskapet eksisterte.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Selskapet ble avviklet i 2001.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Ref. ovenstående pkt.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Kommunen bør undersøke om eierinteresser er overført i et nytt selskap eller slettet gjennom nedleggelse, konkurs eller andre organisasjonsendringer.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Evt. eierinteresser avhendes.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Sentrum Parkering Lillehammer AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca. 1,8 mill NOK.
Eierandel	50%. Total aksjekapital 500 000 NOK.
Andre eiere	Handelens og Håndverkernes Hus AS (50%)
Formål/vedtekter	<p>Selskapet ble stiftet 12. juli 1989 med følgende aksjonærer og innskuddsbeløp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handelens og Håndverkets Hus A/S - 200.000,- • Lillehammer kommune - 200.000,- <p>Formål</p> <p>Stå som byggherre ved oppføring samt stå som ansvarlig driver av parkeringsanlegg i kvartal 61 i Lillehammer og eventuelt sørge for utbygging av eiendommen forøvrig.</p> <p>Utvikling</p> <p>Parkeringshuset ble bygget og er i full drift pt.</p>
Organisasjon	0
Virksomhet	Drift av parkeringsplasser og parkeringshus
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 1 styrerepr.

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Parkeringsplass for ansatte i sitt administrasjonsbygg, samt skaffe alternativ parkering for andre som hadde hatt parkeringsplass på tomte der administrasjonsbygget nå står (frikjøp)

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

I forhold til å skaffe de parkeringsplasser som var forutsetning for eierskapet i sin har det oppfylt sin hensikt.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Styret i selskapet (hvor kommunen er representert) vurderer selskaps- og organisasjonsstruktur i forhold til eier- og avtalestruktur som er i selskapet pt og som oppfattes å vanskeliggjøre videre utvikling og utbygging i/av parkeringshuset.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Kommunens eierskap bør vurderes når styrets vurdering/forslag til ny organisasjons-/eierstruktur legges fram senere..

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. punktet ovenfor.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei, ikke når selskapet drives ut fra forretningsmessige prinsipper uten tilførsel av offentlig kapital eller annen tilførsel av kommunale ressurser.

Selskap	Lillehammer Turist
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	8,4 mill. NOK (2009)
Eierandel	20%. Total aksjekapital 272 800 NOK
Andre eiere	Bedrifter/organisasjoner innenfor handel/reiseliv, kommuner i Oppland/Hedmark
Formål/vedtekter	Være et koordinerende markedsorgan for aksjonærene, og gjennom en kostnadseffektiv og markedsrettet måte bidra til å øke trafikken til destinasjonen, samt legge til rette for lønnsomme bedrifter gjennom formidling av markedskunnskap og gjennomføring av felles markedsføringstiltak. Bidra til at Lillehammerregionen utvikles til et enda bedre reisemål, bl.a. gjennom videreutvikling av områdeprofil og utvikling og forbedring av konkrete produkter og opplevelser. Fremme Lillehammerregionen som et foretrukket arrangørsted for kultur, idretts- og kommersielle arrangementer og som et attraktivt reisemål for ferie og fritidsreiser. Drive turistkontor og påta seg vertskapsfunksjoner der kommuner eller regionale organer kompenserer for slike oppgaver.
Organisasjon	10
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Etableringen av selskapet var en videreføring av Lillehammer Utvikling AS hvor kommunen til dels hadde 100% eierskap. Kommunens eierandel reflekterer et ansvar for en forsvarlig generell turistinformasjon, ikke bare til fordel for selskapets eiere.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja, og det har nylig utvidet sitt geografiske virkeområde til å inkludere også Midt-Gudbrandsdal. Dvs. flere områder/aktører profilerer seg under Lillehammer-profilen.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

I forbindelse med at virkeområde utvides vil det være aktuell at nye aktører kommer inn på eiersiden. Dette bør tilføre selskapet ny kapital. At kommunens eierandel derved svekkes bør ikke være noe problem.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. punktet ovenfor.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Lillehammer Skifestival
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca. 8,3 mill NOK (2009)
Eierandel	Ca 29 %. Total aksjekapital 105 000 NOK.
Andre eiere	Lillehammer Olympiapark, Norges Skiforbund, NTG, Oppland Skikrets m. fl. næringsaktører
Formål/vedtekter	Gjennomføre arrangementer i de olympiske anlegg i Lillehammer
Organisasjon	0
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune og Lillehammer Olympiapark AS alternerer til å foreslå 1 styrerepresentant.

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Opprettet for å utvikle og gjennomføre idrettsarrangement, hovedsakelig ski, i de olympiske anlegg i Lillehammer. Lillehammer kommune var pådriver i dette arbeidet

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

I et langsiktig perspektiv bør kommunens eierandel reduseres og overføres til idrettsorganisasjonene, evt. også næringslivet (handel-/reiseliv)

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. punktet ovenfor.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Fabrikken
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca. 2 mill. NOK
Eierandel	250 000 NOK (ca 17 %). Total aksjekapital ca 2,5 mill. NOK
Andre eiere	Lillehammer Kunnskapspark AS, Arngrim Ytterhus og ca 30 andre større og mindre private aksjonærer
Formål/vedtekter	Fabrikken AS skal være lokalisingssted for kreative og kulturbaserte næringer og skal bidra til at virksomhetene skal styrke sitt eksistensgrunnlag
Organisasjon	1
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune har observatørstatus i styret

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Delta i utviklingen og etablering av et kompetansemiljø innenfor kreative og kulturbaserte næringer som en videreføring av inkubatorvirksomheten i fakkeldgården.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Ja

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Lillehammer kommune bør på sikt redusere eller tre ut av sitt eierskap. Før konseptet er ferdig utviklet og har et bedre økonomisk grunnlag for framtidig drift bør eierskapet opprettholdes

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. punktet ovenfor.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei, men det er viktig at kommunens eierandel ikke påvirker virksomhetens inntekter og kostnader og gir grunnlag for mistanke om subsidiering eller fordelsbehandling i forhold til andre utleievirksomheter i Lillehammer

Selskap	Øya Parkering
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 2 mill NOK
Eierandel	11 %. Total aksjekapital 187 000 NOK
Andre eiere	AS Kirkegaten 74, Kommandittselskapet Herico AS & Co, AS Kirkegaten 70 m fl
Formål/vedtekter	Eie og drive parkeringshus
Organisasjon	0
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune foreslår 1 styrerepresentant

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Planlagte vegprosjekter gjorde at mange offentlige parkeringsplasser ville gå tapt. Kommunen så derfor et behov for å skaffe flere plasser. Kommunen ga i sin tid bort eiendom til Øya Parkering mot at 50 plasser skulle stilles til offentlig disposisjon. Senere antok kommunen at parkeringsbehovet ble større og leide 21 plasser med opsjon til å kjøpe disse til kostpris.

I august 1994 innløste kommunen opsjonen sin og kjøpte de 21 plassene, dvs at kommunen med dette har kjøpt seg inn i selskap.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**
Ja.
- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**
Ja.
- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**
Nei
- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**
Ingen forslag til endring.
- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**
Ingen forslag til endring.
- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?**
Nei

Selskap	Hafjell Alpinsenter
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 85 mill. NOK
Eierandel	5,33 %. Total aksjekapital ca 14, 5 mill. NOK
Andre eiere	Hafjell Holding, Oppland fylkeskommune, Øyer kommune
Formål/vedtekter	Eie og drive alpinanlegg med tilhørende aktiviteter
Organisasjon	Ca 50 heltid + ca 100 sesong
Virksomhet	Eie og drive alpinanlegg med tilhørende aktiviteter
Styrerepresentasjon	Lillehammer kommune har rett til å utpeke 1 styrerepresentant

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Målet for eierskapet var/er å sikre og styrke selskapets rolle som ”motor” i reiselivsutviklingen i regionen gjennom lønnsom drift. Aksjonæravtalen sier også at Hafjell Holding (DnBNOR) og de offentlige aksjonærene har som mål å være langsiktig eier i selskapet med et eierskap på til sammen 51 %.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Eierskapet har synliggjort kommunens og regionens satsing på selskapet som en svært viktig reiselivs- og idrettsdestinasjon i regionen. Slik sett har kommunens eierskap bidratt til å opprettholde den regionale styringen i selskapet.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei, ikke pt.

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Kommunestyret i Lillehammer kommune vedtok i 2010 å be om en vurdering av mulighetene for og konsekvensene av å selge aksjene i selskapet i forbindelse med eierskapsmeldingen 2010. Med bakgrunn i ordlyd i og intensjoner med aksjonæravtalen kunne et slikt salg ikke la seg gjennomføre.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ref. punktet ovenfor.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Lillehammer Sentrum Drift
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca 3,2 mill NOK
Eierandel	Ca 1 %. Total aksjekapital 273 000 NOK
Andre eiere	Lillehammer Handelsstandsforening (50%), Tor J. Strand (1,1%), andre (48,9%)
Formål/vedtekter	Selskapets formål er å styrke og markedsføre Lillehammer sentrum som handelssentrum for Lillehammer-regionen, samt å styrke den enkelte forretningsdrivende og gårdeier gjennom samarbeid og felles tiltak.
Organisasjon	2 ansatte
Virksomhet	Fellestiltak for handel og opplevelser i Lillehammer sentrum
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Lillehammer kommune gikk inn som gårdeier (inkl. Kunstforeningen) i selskapet som bl. tok opp i seg Gågata AS

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Eierskapet har vært basert på en kollektiv sammenslutning av gårdeiere/ næringsdrivende i sentrum og således vært en del av dette fellesskapet

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Det foreligger ingen planer om det

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Som gårdeier bør Lillehammer kommune opprettholde eierandelen

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Ingen forslag til endring. Hvis det skal legges annet grunnlag for medlemskapet bør kommunen vurdere medlemskapet, evt. også slutte seg til andre kollektive medlemskap i andre handels-/næringsområder

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	Litra AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	348 mill.NOK (2009)
Eierandel	1400 aksjer ~ 0,298% (1400/470 024). Total aksjekapital ca. 14,8 mill NOK
Andre eiere	LRB Holding AS (29,38%), Odds Transport AS (18,95%), Arko Invest (10,20%)
Formål/vedtekter	<p>LITRA ble registrert i foretaksregisteret 20. januar 1989, og er en sammenslutning av flere rutebilselskaper. Kommunen har 70 aksjer hver pålydende 400 kroner i LITRA AS. Disse aksjene stammer fra tidligere Gausdal Bilselskap der både Fåberg og Lillehammer kommune hadde aksjer.</p> <p>Lillehammer kommune tegnet sine aksjer i Gausdal bilselskap i 1946/47. Da hadde selskapet en aksjekapitalutvidelse for å skaffe til veie sårt tiltrengte penger etter at alt materiell var nedslitt etter krigen. Alle de nærliggende kommuner ble invitert til å delta på utvidelsen. Daværende disponent Mølmen beskriver i dag at det nærmest var en folkebevegelse for å få igang igjen transporten etter krigen. Det var derfor et mål å få en stor bredde i aksjonærmassen. Både Fron-, Gausdal og Lillehammer og Fåberg kommune tegnet aksjer. Det antas at Fåberg tegnet sine aksjer noe senere enn Lillehammer da disse aksjene har høyere nummer.</p> <p>Da kommunene tegnet sine aksjer hadde Gausdal bilselskap følgende formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gausdal Bilselskap er et uansvarlig aksjeselskap der har til formål å formidle trafikk av personer og gods ved hjelp av motorkjøretøyer. • Selskapet bør arbeide for å utbedre veiene og et bedre og tidsmessig vegvedlikehold i distriktet. Det vil ennvidere interessere seg i tiltak for opphjelv av turisttrafikk og reiseliv. • Trafikken skal drives så billig og hensiktsmessig som mulig for trafikantene i distriktet. distriktet <p>Opprinnelig hadde Lillehammer 40 aksjer og Fåberg 30 i Gausdal Bilselskap.</p> <p>Gausdal Bilselskap har senere slått seg sammen med diverse andre busselskaper og tatt navnet LITRA AS.</p> <p>Litra-konsernet har i løpet av første halvår 1996 gjennomgått en betydelig omstrukturering. Litra Buss A/S ble solgt til Swebuss AB med virkning pr. 2. januar 1996. Fra samme dato ble VestopplandLast A/S overtatt av Litra A/S. Deretter kjøpte Litra A/S Gjøvikterminalen A/S med overtakelse pr. 1. april . Med virkning fra 1. april ble Litras verksted overført til Malterud Last & Buss A/S, og det ble inngått en langsiktig leie- og vedlikeholdsavtale mellom partene.</p> <p>Som følge av omstruktureringene har egenkapitalen i selskapet økt betydelig i 1996. Regnskapet i Litra A/S viser et</p>

	<p>driftsoverskudd på 3,7 mill. kr. som er på nivå med budsjettet.</p> <p>Ledelsen i Litra har stor tro på gode resultater i årene som kommer. Aksjene omsettes nå for 1.500 - 1.600 kroner. Legges denne kursen til grunn er markedsverdien til kommunens aksjer 105.000 kroner.</p> <p>Kommunens intensjon</p> <p>Kommunenes investeringer var gjort for å bygge opp igjen rutebiltransporten etter krigen. Slik sett er kommunes intensjon fullført og strukturen innen rutebil- og transportsektoren har gjennomgått store endringsprosesser siden etableringstidspunktet.</p> <p>LITRA har, i hvert fall i de senere år, gått med overskudd. Kommunen har derfor fått utbytte og verdistigning på sine aksjer.</p>
Organisasjon	189 ansatte (15.02.2010)
Virksomhet	Litra har i dag 4 hovedsatsningsområder; termotransport, bulktransport, distribusjon og spesialtransport.
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Aksjene ble tegnet i Gausdal Bilselskap 1946/47. Selskapet hadde som formål å formidle trafikk av personer og gods, arbeide for å utbedre veier (veivedlikehold) samt interessere seg for i tiltak for opphjør av av turisttrafikk og reiseliv.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Selskapet har gjennom årene utviklet seg til å bli en stor aktør innenfor transportsektoren. Det drives i dag ikke busstransport.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Selskapet drives godt iht til dagens formål.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Kommunens andel er ikke av en slik størrelse at den kan påvirke selskapets drift

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Kommunens eierandel bør vurderes solgt. Selskapet driver i dag i en ordinær nasjonal/internasjonalt konkurranse situasjon i transportbransjen hvor formål og drift er betydelig endret fra den gang man gikk inn som eier i Gausdal Bilselskap.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?**

Nei

Selskap	Litra Eiendom Lillehammer AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	Ca. 4 mill. NOK.
Eierandel	1400 aksjer ~ 0,418% (1400/334 500). Total aksjekapital ca. 1,2 mill NOK.
Andre eiere	LBR Holding AS (43,85%)
Formål/vedtekter	Forvalte og drifte Litra's eiendomsportefølje
Organisasjon	1
Virksomhet	Ref. formål
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Lillehammer kommunes eierandel i eiendomsselskapet kom som en følge av oppsplitting av tidligere selskap

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Utover støtte til oppsplitting av tidligere selskap har ikke Lillehammer kommune hatt noen uttalt strategi/hensikt med sitt eierskap i eiendomsselskapet.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Ja.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Pr. i dag er dette et ordinært eiendomsselskap hvor eierinteressene bør være private.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Lillehammer kommune bør selge sin eierandel. Ref. pkt. ovenfor.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei

Selskap	SAS AB (som 100% eier i SAS Norge AS)
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	
Eierandel	244 aksjer. Total aksjekapital 470 mill. NOK (2009)
Andre eiere	
Formål/vedtekter	Drive sivil luftfart
Organisasjon	22
Virksomhet	Sivil luftfart
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Eierskapet går tilbake til 1949 da Fåberg kommune gikk inn som privat investor og kjøpte 2 aksjer pålydende kr. 300.-.

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Eierskapet har ikke hatt noen strategisk betydning i kommunens eierskapsportefølje.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Selskapet har hatt en svært varierende drift og økonomisk utvikling.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Lillehammer kommunes aksjer i SAS Norge AS er på et tidspunkt overført SAS AB med hovedkontor i Stockholm.. Dette selskapet eier SAS Norge AS 100 %. Lillehammer kommune har ingen innvirkning på selskapets/konsernets drift

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Lillehammer kommunes eierandel bør avhendes. Det er ingen grunn, heller ikke avkastningsmessig, til at kommunen skal ha eierskap i selskapet.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding ?**

Nei, men aktørbildet innen nasjonal/internasjonalt luftfart er i dag et helt annet en det var i 1949.

Selskap	Oplandske Dampskibsselskap AS
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Omsetning/driftsbudsjett	10 mill. NOK (2009)
Eierandel	200 aksjer av total 11 000 aksjer. Total aksjekapital ca 1.1 mill NOK.
Andre eiere	Gjøvik kommune (6,90%), AS Selvaag Invest (4,70%) mfl.
Formål/vedtekter	Forvalte eierskapet til dampskipet Skibladner
Organisasjon	1 fast ansatt (ca 25 i driftssesong)
Virksomhet	Forvalte eierskapet til Skibladner og drive turisttrafikk på Mjøsa.
Styrerepresentasjon	Nei

- **Hva var hensikten med å opprette/gå inn i selskapet?**

Støtte Skibladners drift og turisttrafikk på Mjøsa

- **Har eierskapet så langt vist seg å være tjenlig i forhold til kommunens hensikt?**

Skibladner har gjennom årene og med betydelig offentlig tilskudd fra stat, fylkeskommune og kommunene rundt Mjøsa kunne opprettholde sin drift på Mjøsa og gjennomført nødvendig vedlikehold. Antall anløp i Lillehammer pr. uke er gjennom årene redusert, men Skibladner er fortsatt en viktig turistattraksjon og et viktig transporttilbud for Lillehammer og Lillehammer-regionen. Slik sett har Lillehammers eierskap i selskapet vært viktig og vellykket.

- **Drives selskapet godt og i samsvar med det som er formulert som formålet med selskapet?**

Selskapet drives i samsvar med de vedtekter og formål som er satt. Selskapet er avhengig av betydelige offentlige tilskudd for å opprettholde drift og nødvendig opprusting/vedlikehold.

- **Skal selskapets organisasjonsform endres?**

Nei

- **Er kommunen fortsatt tjent med å være engasjert i selskapet eller kan interessene på dette området bedre ivaretas på andre måter?**

Lillehammer kommune bør fortsatt engasjere seg i selskapet slik øvrige kommuner rundt Mjøsa også engasjerer seg.

- **Skal eierandelen økes, reduseres eller avhendes? Hvorfor?**

Det er ingen tydelig grunn til at kommunes eierandel bør endres.

- **Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridning ?**

Nei